

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อออนไลน์กับประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุน ในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Relationship Between Using Online Social Media and the Work Efficiency of Supporting Staff in Mahasarakham University

ณัฐกานต์ จันดาโชติ¹Nattakan Jandachote¹

Corresponding Author's E-mail: Nattakan.j@acc.msu.ac.th

(Received: February 17, 2023; Revised: May 31, 2023; Accepted: June 1, 2023)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และ 3) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อออนไลน์กับประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 248 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อออนไลน์โดยรวม อยู่ในระดับมาก บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก และการใช้สื่อออนไลน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม อยู่ในระดับสูง ($r = 0.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและเรียงลำดับความสัมพันธ์จากสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ ด้านทัศนคติต่อการใช้งาน มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($r = 0.79$) ด้านการรับรู้ เรียนรู้ และยอมรับต่อการใช้งาน มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($r = 0.73$) ด้านการคาดหวังต่อการใช้งาน มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r = 0.67$) ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การใช้สื่อออนไลน์ ประสิทธิภาพการทำงาน บุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Abstract

This research aimed 1) to study the level of perceptions toward the use of online social media of supporting staff in Mahasarakham University 2) to study the level of perceptions toward the work efficiency of supporting staff in Mahasarakham University and 3) to study the relationship between using social media online and work efficiency of supporting staff in Mahasarakham University. The sample group of was 248 supporting staff in Mahasarakham University. The research methodology consisted of the method data collected by questionnaire. Statistical techniques were means, standard deviation, and Pearson correlation coefficient. The results of the research showed that supporting staff in Mahasarakham University showed a high degree of agreement toward the overall using social media online. Supporting staff in Mahasarakham University showed a high degree of agreement toward the overall Work efficiency. And using social media online was positively correlated with overall work efficiency at a high level ($r = 0.72$). When considering each aspect and in order of relationship from highest to lowest as follows: In terms attitude on usage there was a high correlation ($r = 0.79$) in terms perception learning and acceptance on usage there was a high correlation ($r = 0.73$) and in terms expectation on usage there was a moderate correlation ($r = 0.67$) respectively, with statistical significance at the .05 level.

¹ นักวิชาการศึกษา คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Educator, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

Keywords: the use of online social media, work efficiency, supporting staff, Mahasarakham university

ความเป็นมาของปัญหา

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในบริบทของมนุษย์มากขึ้น เพื่อให้ทันต่อความทันสมัยของเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาขึ้น จึงทำให้คนในสังคมยุคปัจจุบันเข้าหาเทคโนโลยีกันเป็นจำนวนมาก ซึ่งมนุษย์จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยี เพื่ออำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ และตอบสนองความต้องการที่ไม่สิ้นสุดของตนเอง จึงทำให้เกิดเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร และสื่อออนไลน์กลายเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตประจำวันที่มีการพัฒนาขึ้นตามลำดับ ในส่วนของการพัฒนาเทคโนโลยีนั้น สื่อออนไลน์ คือ ข้อมูลต่างๆ ที่อยู่ในลักษณะของตัวหนังสือ รูปภาพ เสียง หรือภาพเคลื่อนไหวต่างๆ ได้ถูกพัฒนาเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อออนไลน์ได้สะดวกและรวดเร็ว และข้อมูลที่มีมากมาย สื่อออนไลน์ที่ว่าจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เทคโนโลยีสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้หลากหลายรูปแบบโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ และสื่อออนไลน์ที่ได้รับการพัฒนาอย่างตลอดเวลา ก็จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้มนุษย์เกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และใช้ประโยชน์ตามความต้องการของมนุษย์ ซึ่งมนุษย์แต่ละคน แต่ละวัย ก็จะมีความต้องการใช้งานสื่อที่แตกต่างกัน และมีรูปแบบการใช้งานเป็นของตนเอง แต่ทว่าข้อมูลจากสื่อออนไลน์ในปัจจุบันมีมากมาย ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อออนไลน์ที่ไม่ถูกต้อง และข้อมูลจากสื่อออนไลน์นั้นไม่ได้รับการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขตามข้อมูลที่ เป็นปัจจุบัน ดังนั้น จึงต้องมีการศึกษาข้อมูลจากสื่อออนไลน์ในปริมาณมาก เพื่อนำมาใช้เป็นองค์ประกอบในการรับรู้และ การใช้งานสื่อออนไลน์ (ธรรารธิป ยอดวงศ์, 2560)

การใช้สื่อออนไลน์ (Using Social Media Online) เป็นการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและผลิตภัณฑ์ต่างๆ ขององค์กร รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้รับบริการ (ลักขณา ศรีวรกุล, 2556) ซึ่งสื่อสังคมออนไลน์จึงเป็นช่องทางการสื่อสารอีกช่องทางหนึ่งที่หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานของเอกชนในทุกหน่วยงาน สามารถจะนำมาใช้ใน

การติดต่อสื่อสารกับบุคคลต่างๆ ได้เพื่อเผยแพร่ข้อมูล การให้ความรู้ รวมทั้งเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และใช้ติดต่อสื่อสารกับสาธารณะ ซึ่งกล่าวโดยทั่วไปแล้ว สื่อสังคมออนไลน์มีทั้งข้อดีและข้อด้อย ดังนั้น ในการนำมาใช้ควรจะกำหนดเงื่อนไขการใช้และข้อกำหนดความรับผิดชอบให้ชัดเจน นอกจากนี้ สื่อสังคมออนไลน์ยังเป็นสื่อที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเป็นสื่อที่มีการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลได้ตลอดเวลา จำเป็นที่จะต้องติดตามความเคลื่อนไหวของเนื้อหาสาระอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนตอบข้อสงสัยอย่างสม่ำเสมอ และรวมทั้งต้องรักษาความเป็นกลางและต้องไม่สร้างความแตกแยกในสังคม (แสงเดือน ผ่องพุ่ม, 2556) องค์ประกอบสำคัญในการใช้สื่อออนไลน์ ประกอบด้วย ด้านการคาดหวังต่อการใช้งาน ด้านการรับรู้ เรียนรู้ และยอมรับต่อการใช้งาน และด้านทัศนคติต่อการใช้งาน (กายกาญจน์ เสนแก้ว, 2558) การใช้สื่อออนไลน์ของพนักงานในปัจจุบัน มีการนำมาปรับใช้กับงานการสื่อสาร การรับส่งข้อมูล และการแจ้งข่าวสารต่างๆ ให้เกิดความเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร และนำสื่อออนไลน์มาประยุกต์ใช้เพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านต่างๆ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม ในด้านการสื่อสาร การส่งเอกสาร ทำให้การส่งต่อข้อมูลรวดเร็วยิ่งขึ้น และข้อมูลต่างๆ ขององค์กรมีการจัดเก็บอย่างเป็นระเบียบ มีหลักฐานในการรับส่ง ง่ายต่อการเข้าถึงและเรียกใช้ข้อมูล

ประสิทธิภาพการทำงาน (Work Efficiency) เป็นความสามารถในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุความสำเร็จตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ได้ปริมาณงานตามระยะเวลาที่กำหนด ผลงานถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์เชื่อถือได้ โดยใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด (ปัทมา มงคลเคหา, 2563) โดยการทำงานให้ประสบผลสำเร็จได้ดี มีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร พนักงานในองค์กรควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน เพื่อจะได้ผลงานใหม่ๆ อยู่เสมอในขณะเดียวกัน เป็นทั้งการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานให้ดีขึ้น รวมทั้งเป็นการพัฒนาตัวเอง มีการปรึกษาหารือผู้รู้เมื่อมีปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน เพื่อเป็นการแก้ไขและพัฒนางาน มีการออกแบบหรือแผนในการทำงาน ซึ่งการ

ออกแบบงานเป็นส่วนที่สำคัญอย่างหนึ่งในการทำงาน เพื่อให้ได้ผลงานที่เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุดหรือไม่ผิดพลาดเลย (จ๊กกรี เสริมทรัพย์, 2543) ซึ่งประสิทธิภาพการทำงานมีองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านคุณภาพของงาน ด้านต้นทุนของงาน ด้านปริมาณงาน และด้านเวลา (สมใจ ลักษณะ, 2552)

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (Mahasarakham university) เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีหน้าที่ในการผลิตพัฒนาบุคลากรระดับวิชาชีพให้กับประเทศชาติและมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาคือการเรียนรู้ให้กับประชากรของประเทศ จึงได้จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัยขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ และเพื่อให้การพัฒนาบุคลากรได้ปรากฏอยู่ในนโยบายระดับมหาวิทยาลัย สำหรับใช้เป็นกรอบทิศทางให้มหาวิทยาลัยและคณะ/หน่วยงานได้นำแนวทางดังกล่าวไปปฏิบัติให้บรรลุผลไว้ตามพันธกิจ การพัฒนาบุคลากรเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาองค์กร เนื่องจากปัจจัยด้านบุคลากรหรืออัตรากำลังเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการชี้ขาดความสำเร็จในการทำงานทุกองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันอุดมศึกษาที่มีเป้าหมายในการพัฒนาองค์ความรู้และสร้างบุคลากรระดับวิชาชีพออกไปปฏิบัติงานในสังคม การพัฒนาบุคลากร หรือการพัฒนาทรัพยากรบุคคลกร จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะเข้าไปขับเคลื่อนการดำเนินการตามภารกิจหลักของสถาบันให้เป็นที่ไปตามยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัย ดังนั้น การพัฒนาบุคลากรในองค์กรจึงเปรียบเสมือนการพัฒนาองค์ประกอบหรือปัจจัยสำคัญให้ครบถ้วนสมบูรณ์กับองค์กร เพื่อก้าวไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เน้นความสำคัญและมีเป้าหมายในการสร้างองค์ความรู้และพัฒนาภูมิปัญญาให้กับสังคม (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2563)

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อออนไลน์กับประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อทดสอบว่าการใช้สื่อออนไลน์มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามหรือไม่ อย่างไร โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อออนไลน์กับประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. **ประเภทของการวิจัย** เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ
2. **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง**
  - 2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 698 คน (กองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2563)
  - 2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 248 คน โดยเปิดตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยจำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด
3. **เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล**

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

  - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนที่ได้รับในปัจจุบัน ประสบการณ์ในการทำงาน และหน่วยงานที่สังกัด
  - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อออนไลน์ของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 13 ข้อ โดยครอบคลุมเนื้อหาการใช้สื่อออนไลน์ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการคาดหวังต่อการใช้งาน จำนวน 3 ข้อ ด้านการรับรู้ เรียนรู้ และยอมรับต่อการใช้งาน จำนวน 5 ข้อ และด้านทัศนคติต่อการใช้งาน จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 16 ข้อ โดยครอบคลุมเนื้อหาประสิทธิภาพการทำงาน ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านคุณภาพของงาน จำนวน 4 ข้อ ด้านต้นทุนของงาน จำนวน 4 ข้อ ด้านปริมาณงาน จำนวน 4 ข้อ และด้านเวลา จำนวน 4 ข้อ

4. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

4.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminant power) โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation ซึ่งการใช้สื่อออนไลน์ มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.621 – 0.773 และประสิทธิภาพการทำงาน มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.563 – 0.885 ซึ่งสอดคล้องกับ Nunnally (1978) ได้นำเสนอว่าการทดสอบค่าอำนาจจำแนกมีค่ามากกว่า 0.4 เป็นค่าที่ยอมรับได้

4.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ซึ่งการใช้สื่อออนไลน์ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.861–0.898 และประสิทธิภาพการทำงาน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.877– 0.955 ซึ่งสอดคล้องกับ Nunnally (1978) ได้นำเสนอว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟามีค่ามากกว่า 0.7 เป็นค่าที่ยอมรับและสามารถนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเองไปให้กับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ตามหน่วยงานในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 248 ฉบับ เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดระยะเวลาให้ตอบกลับภายใน 15 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม เมื่อครบกำหนดตามระยะเวลา ได้รับแบบสอบถามที่มีผู้ตอบกลับมาจำนวน 196 ฉบับ ผู้วิจัยจึงได้ติดตามโดยสอบถามทางโทรศัพท์กลับไปยังหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามที่ยังไม่ได้ตอบกลับ เพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามกลับอีกครั้ง ปรากฏว่าได้แบบสอบถามตอบกลับมาเพิ่มอีกจำนวน 52 ฉบับ รวมกับแบบสอบถามเดิมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 248 ฉบับ รวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 60 วัน หลังจากนั้นทำการตรวจสอบ

ความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน เพื่อนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อออนไลน์ของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

6.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อออนไลน์กับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวมของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยการใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อออนไลน์กับประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 36 – 40 ปี สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า รายได้ต่อเดือนที่ได้รับในปัจจุบัน 20,000 – 25,000 บาท ประสบการณ์ในการทำงาน และหน่วยงานที่สังกัด หน่วยงานที่สังกัดคณะ/วิทยาลัย/บัณฑิต

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อออนไลน์กับของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การใช้สื่อออนไลน์	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการคาดหวังต่อการใช้งาน	4.16	0.48	มาก
2. ด้านการรับรู้ เรียนรู้ และยอมรับต่อการใช้งาน	4.09	0.49	มาก
3. ด้านทัศนคติต่อการใช้งาน	4.13	0.45	มาก
โดยรวม	4.13	0.37	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อออนไลน์โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D.= 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ ด้านการคาดหวังต่อการใช้งาน ($\bar{X} = 4.16$, S.D.= 0.48) ด้านทัศนคติต่อการใช้งาน ($\bar{X} = 4.13$, S.D.= 0.45) และด้านการรับรู้ เรียนรู้ และยอมรับต่อการใช้งาน ($\bar{X} = 4.09$, S.D.= 0.49) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประสิทธิภาพการทำงาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านคุณภาพของงาน	4.09	0.54	มาก
2. ด้านต้นทุนของงาน	4.15	0.65	มาก
3. ด้านปริมาณงาน	4.12	0.61	มาก
4. ด้านเวลา	4.18	0.54	มาก
โดยรวม	4.14	0.49	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D.= 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ ด้านเวลา ($\bar{X} = 4.18$, S.D.= 0.54) ด้านต้นทุนของงาน ($\bar{X} = 4.15$, S.D.= 0.65) ด้านปริมาณงาน ($\bar{X} = 4.12$, S.D.= 0.61) และ ด้านคุณภาพของงาน ($\bar{X} = 4.09$, S.D.= 0.54) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อออนไลน์กับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวมของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การใช้สื่อออนไลน์	ประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม		
	(r)	sig	แปลผล
1. ด้านการคาดหวังต่อการใช้งาน	0.67*	0.05	ปานกลาง
2. ด้านการรับรู้ เรียนรู้ และยอมรับต่อการใช้งาน	0.73*	0.05	สูง
3. ด้านทัศนคติต่อการใช้งาน	0.79*	0.05	สูง
รวม	0.72*	0.05	สูง

จากตารางที่ 3 พบว่า การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อออนไลน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม อยู่ในระดับสูง ($r = 0.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและเรียงลำดับความสัมพันธ์จากสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ ด้านทัศนคติต่อการใช้งาน มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($r = 0.79$) ด้านการรับรู้ เรียนรู้ และยอมรับต่อการใช้งาน มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($r = 0.73$) ด้านการคาดหวังต่อการใช้งาน มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r = 0.67$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการใช้สื่อออนไลน์โดยรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการทำงานในปัจจุบันของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามได้มีการปรับตัวให้เข้ากับความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร จึงทำให้บุคลากรได้นำเทคโนโลยีด้านการสื่อสารมาใช้ประโยชน์ในการทำงานโดยผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์รวมถึงส่งผ่านข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงาน เป็นผลทำให้บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการใช้สื่อออนไลน์อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักประชาสัมพันธ์ (2561) กล่าวว่า ในสังคมยุคปัจจุบันสื่อสังคมออนไลน์ได้เข้ามามีบทบาทและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวันของเราเป็นอย่างมาก รวมถึงเป็นจุดเปลี่ยนของโลกแห่งการสื่อสารไปสู่รูปแบบใหม่ๆ ที่รวดเร็ว การใช้สื่อใหม่หรือที่เรียกกันว่า New media ได้ดำเนินมาสู่ระบบยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นการแข่งขันกันด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ถูกคิดค้นการใช้งานบนเครือข่ายการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต มีอุปกรณ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์การสื่อสารในรูปแบบต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์โทรศัพท์แบบสมาร์ตโฟน หรือคอมพิวเตอร์แบบพกพา (แท็บเล็ต) เป็นต้น คอยทำหน้าที่เป็นช่องทางเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปยังผู้ใช้งานหรือกลุ่มเป้าหมายหลายๆ องค์กรหรือหน่วยงานเห็นประโยชน์ในข้อนี้จึงได้นำสื่อสังคมออนไลน์มาปรับประยุกต์ใช้และบูรณาการการปฏิบัติงานของตน เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ

สุธีรา เชนนครินทร์ และ ธนัญญา ยินเจริญ (2564) พบว่า การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการทำงานมีผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน เนื่องจากเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นแหล่งข้อมูลสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานและจะนำไปสู่ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เพิ่มขึ้นของพนักงาน ทั้งนี้เป็นเพราะสื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือที่สำคัญของบุคลากรสายสนับสนุนในการสอบถามข้อสงสัยหรือปรึกษาหรือปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงานกับหัวหน้างานหรือเพื่อนร่วมงาน ทำให้ปัญหาหรือข้อสงสัยดังกล่าวได้รับการแก้ไขได้อย่างทันท่วงที

2. บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการปฏิบัติงานทำให้เกิดประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่องค์กรคาดหวังเป็นอย่างมาก เพราะองค์กรจะเจริญเติบโตได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากพนักงานทุกฝ่ายงาน เพื่อให้ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และทันตามกำหนดเวลา รวมถึงการใช้ทรัพยากรทั้งคน อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้อย่างเหมาะสมให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งมีการนำเทคนิคต่างๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อลดขั้นตอนและเกิดความสะดวกในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมใจ ลักษณะ (2552) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานเป็นการที่บุคคลที่ตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถใช้กลวิธีหรือเทคนิคการทำงานที่จะสร้างผลงานได้มากเป็นผลงานที่มีคุณภาพเป็นที่น่าพอใจ โดยสิ้นเปลืองทุนค่าใช้จ่าย พลังงาน และเวลาน้อย เป็นบุคคลที่มีความสุขและพอใจในการทำงาน เป็นบุคคลที่มีความพอใจจะเพิ่มพูนคุณภาพ และปริมาณของผลงาน คิดค้น ดัดแปลงวิธีทำงานให้ได้ผลดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิชาภรณ์ เลิศสุบินรักษ์ (2561) พบว่า บุคลากรของการประปาส่วนภูมิภาค เขต 8 มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการประปาส่วนภูมิภาคมีการส่งเสริมยุทธศาสตร์หนึ่งที่มีมุ่งเน้นในการก้าวขึ้นเป็นผู้นำในด้านการบริการ จึงทำให้บุคลากรมุ่งเน้นในการปฏิบัติงานตามที่ได้กำหนดไว้ อย่าง มีมาตรฐานทั้งด้านคุณภาพและปริมาณของงาน นอกจากนี้ยังคำนึงถึง

การประหยัดต้นทุนในการทำงาน และสามารถปฏิบัติงานได้ทันต่อความต้องการขององค์กร และลูกค้า ดังนั้น บุคลากรการประปาส่วนภูมิภาคจึงมีการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้ทิศทางขององค์กรมุ่งไปสู่การเป็นองค์กรที่เป็นเลิศ มีการเพิ่มมาตรฐานการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณิ ทัทธานี (2560) พบว่า พนักงานบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก พนักงานบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการใช้ความรู้ความสามารถนำมาปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ในการทำงานตรงไปตรงมาตามข้อเท็จจริง ตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อบังคับ และมีผลงานที่สำเร็จตามเวลา สามารถบริหารจัดการเวลาในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี มีการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของงาน ทำให้งานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และสามารถจัดท่างบการเงินได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ขององค์กรได้เป็นอย่างดี ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานบัญชี

3. การใช้สื่อออนไลน์ของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม เนื่องจากความก้าวหน้าและทันสมัยของเทคโนโลยีมีการพัฒนามากยิ่งขึ้น ซึ่งในการทำงานในปัจจุบันมีการปรับตัวและประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์เพื่อช่วยในการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และช่วยในการประสานงานให้เกิดความรวดเร็ว ทันต่อเวลา จึงเป็นผลทำให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพาทินี เพ็งเจริญ, ยุวัฒน์ วุฒิเมธี และ สานิต ฤทธิมนตรี (2559) พบว่า การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการติดต่อสื่อสารเนื่องจากเกิดความสะดวก รวดเร็ว และได้ใช้สำหรับการศึกษาค้นหาข้อมูลความรู้ ทำให้สามารถทำกิจกรรมได้หลากหลายบทบาทในสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นเครือข่ายที่สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ รวมถึงการติดต่อสื่อสาร จึงเป็นประเด็นที่มักนำมาพูดคุยผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ และสามารถทำให้กล้าแสดงออกทางด้านความคิด รับรู้ข่าวสารได้แลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้อื่นได้อย่างทั่วถึง สอดคล้องกับงานวิจัยของกายกาญจน์

เสนแก้ว (2558) พบว่า ปัจจุบันสื่อสังคมออนไลน์เป็นสื่อที่ใช้กันแพร่หลายและใช้กันหลายช่วงอายุ การมีความรู้ ความเข้าใจกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นสิ่งจำเป็น และต้องมีการเรียนรู้ให้เท่าทันตามยุคสมัยที่มีการพัฒนาการต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยการเรียนรู้เป็นการเตรียมความพร้อมทั้งกายและใจสำหรับการเรียนรู้ การฝึกทำซ้ำๆ ในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งเป็นการนำเทคโนโลยีที่ทยอยรับมาใช้มาก่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือเกิดประโยชน์ต่างๆ ต่อการทำงานจนเป็นผลทำให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริลักษณ์ อุบลรัศมี (2560) พบว่า การรู้เท่าทันข้อมูลในสื่อสังคมออนไลน์ เกิดจากการมีประสบการณ์และความคุ้นชินกับการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์อยู่แล้วในระดับหนึ่ง เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มที่มีการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ และมีการเปิดรับข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์ โดยมีการคิดอย่างไตร่ตรองและมีเหตุผลเสมอไม่หลงเชื่อข้อมูลนั้นโดยง่าย

สรุปผลการวิจัย

1. บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อออนไลน์โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ ด้านการคาดหวังต่อการใช้งาน ด้านทัศนคติต่อการใช้งาน และด้านการรับรู้เรียนรู้ และยอมรับต่อการใช้งาน ตามลำดับ

2. บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ ด้านเวลา ด้านต้นทุนของงาน ด้านปริมาณงาน และด้านคุณภาพของงานตามลำดับ

3. การใช้สื่อออนไลน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและเรียงลำดับความสัมพันธ์จากสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ ด้านทัศนคติต่อการใช้งาน มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ด้านการรับรู้ เรียนรู้ และยอมรับต่อการใช้งาน มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ด้านการคาดหวังต่อการใช้งาน มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาคำถามใช้สื่อออนไลน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงาน ซึ่งข้อมูลจากการศึกษาดังกล่าว สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร ดังนี้

1. สามารถใช้ประโยชน์จากสื่อออนไลน์ โดยนำมาปรับใช้กับงานการสื่อสาร การรับส่งข้อมูล และการแจ้งข่าวสารต่างๆ
2. สามารถนำสื่อออนไลน์ไปประยุกต์ใช้ เพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ด้านการสื่อสาร การส่งเอกสาร การใช้ทรัพยากรต่างๆ ทำให้การส่งต่อข้อมูลรวดเร็วยิ่งขึ้น
3. สามารถนำสื่อออนไลน์ช่วยในการลดปัญหาความขัดแย้งด้านการสื่อสารภายในองค์กร กรณีเอกสารสูญหายในการรับส่งเอกสารแบบเดิม และข้อมูลต่างๆ มีการจัดเก็บอย่างเป็นระเบียบ มีหลักฐานในการรับส่ง ง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูล

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้ที่สนใจศึกษาในครั้งต่อไป ควรศึกษาความสัมพันธ์และผลกระทบจากปัจจัยอื่นที่ไม่ใช่การใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงาน เช่น การวางแผนการปฏิบัติงานเชิงรุก เพื่อศึกษาว่าการวางแผนการปฏิบัติงานเชิงรุกจะมีความสัมพันธ์หรือผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานหรือไม่ อย่างไร

2. ผู้ที่สนใจศึกษาในครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาตัวแปรตามหรือปัจจัยอื่นๆ ที่อาจมีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น ผลการดำเนินงาน เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อสังคมออนไลน์กับผลการดำเนินงาน จะมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร

3. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเพียงอย่างเดียว ซึ่งผู้สนใจศึกษาในครั้งต่อไปสามารถใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีอื่น เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth-Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลและรายละเอียดมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2563, 20 มกราคม). จำนวนบุคลากร. สืบค้นจาก <http://www.pd.msu.ac.th/>.
- กายกาญจน์ เสนแก้ว. (2558). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของ Gen-X ในกรุงเทพมหานคร (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- จักษกร เสริมทรัพย์. (2543). คุณภาพชีวิตกับการทำงาน. *วารสารนักบริหาร*, 20(4), 52-57.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปัทมา มงคลเคหา. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2563, 6 มกราคม). ข้อมูลทั่วไปของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. สืบค้นจาก <http://www.web.msu.ac.th/msucont.php?mn=mhistory>.
- ธรรมาธิป ยอดดวงศ์. (2560). การวิเคราะห์ปัจจัยพระดั่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ของตนเองในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดพะเยา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- ลักขณา ศรีวรกุล. (2556). การใช้สื่อออนไลน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ของธนาคารพาณิชย์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- วิชาภรณ์ เลิศสุนันท์. (2561). ผลกระทบของความเป็นเลิศในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรการประปาส่วนภูมิภาค เขต 8 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สมใจ ลักษณะ. (2552). *การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน*. กรุงเทพฯ: เพิ่มทรัพย์การพิมพ์.
- สำนักประชาสัมพันธ์. (2561). *กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการใช้เฟซบุ๊ก (Facebook)*. กรุงเทพฯ: สำนักประชาสัมพันธ์.
- สิริลักษณ์ อุบลรัตน์. (2560). *การเปิดรับสื่อ การแบ่งปันข้อมูลและการรู้เท่าทัน ข้อมูลด้านสุขภาพในสื่อสังคมออนไลน์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สุธีรา เดชนครินทร์ และ ธัญญา ยินเจริญ. (2564). อิทธิพลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัย: บทบาทของความพึงพอใจในงานในฐานะของตัวแปรคั่นกลาง. *วารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหานคร*, 18(1), 164-182.
- สุพรรณิ ทัทธานี. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานกับประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานบัญชีในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สุพาทีนิ เพ็งเจริญ, ยุวัฒน์ วุฒิเมธี และ สานิต ฤทธิมนตรี. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนิสิตชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน. *วารสารการพยาบาล*, 18(2), 63-74.
- แสงเดือน ผ่องพุ่ม. (2556). *สื่อสังคมออนไลน์: แนวทางการนำมาประยุกต์ใช้*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- Nunnally, J. C. (1978). *Psychometric theory*. New York: McGraw-Hill.